Dosarul nr. 21-166/2023

1-22136354-12-21-24082023

Î N C H E I E R E

12 decembrie 2023 mun. Chişinău

Judecătoria Chişinău (sediul Buiucani)
Instanţa compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecător Tudor Stambol
Grefier Cătălina Rașcovschi
cu participarea:
Procurorului
Alexandru Acer
Avocatului
Ina Pucas
Condamnatului
Alexandru Arapu

examinând în ședință judiciară publică, în limba de stat, cererea avocatului Ina Pucas în interesele condamnatului Alexandru Arapu cu privire la aplicarea prevederilor art. 10, 10^1 Cod penal, -

c o n s t a t ă:

Arapu Alexandru a fost condamnat prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 24.11.2016 a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 190 alin. (5), art. 190 alin. (5), art. 190 alin. (5), art. 190 alin.(5), art. 190 alin. (5), art. 190 alin. (5), art. 190 alin. (5), art. 190 alin. (5), art. 190 alin. (4), art. 190 alin. (2) lit. c), art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, în baza art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită o pedeapsă definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 11 (unsprezece) ani cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și de a exercita o anumită activitate ce ține de gestionarea mijloacelor materiale pe un termen de 4 (patru) ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Apărătorul, avocatul Ina Pucas în apărarea intereselor condamnatului Arapu Alexandru la data de 16.09.2022 a înaintat cerere prin care solicită recalificarea acțiunilor lui Arapu Alexandru condamnat în baza sentinței Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 24.11.2016, pe epizodul comis în privința părții vătămate Zgardan Tamara, din alin. (5) art. 190 în alin. (2) lit. c) art. 190 Cod penal, cu stabilirea unei pedepse mai blânde. În

motivarea cererii a indicat că, prejudiciul cauzat părții vătămate Zgardan Tamara este de 95634,6 lei, fiind un prejudiciu considerabil. Luând în considerare că fapta a fost comisă în anul 2014, potrivit Hotărârii Guvernului nr. 1000 din 13.12.2013, salariul mediu pe Republică pentru anul 2014 a constituit suma de 4225 lei (4225x40=169000 lei). Astfel, încadrarea juridică a faptelor lui Arapu Alexandru în baza art.190 alin. (5) Cod penal urmează să fie recalificată în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, care prevede și o pedeapsă mai blândă decât cea stabilită.

Condamnatul Arapu Alexandru în cadrul ședinței de judecată a menționat că, la momentul emiterii sentinței drepturile și interesele i-au fost apărate de către un alt avocat care nu a înaintat apel asupra sentinței, astfel i-a fost încălcat dreptul la apărare. Aflându-se în penitenciar starea de sănătate s-a agravat astfel are nevoie urgent de reabilitare iar în spitalul penitenciarului nu sunt specialiști, îi este greu să vorbească, a conștientizat faptele comise. Ispășește pedeapsă de aproximativ 8 ani deja. La materialele cauzei au fost anexate dovezi precum că a restituit prejudiciul cauzat.

Procurorul Alexandru Acer a susținut cererea înaintată și a solicitat admiterea acesteia iar cu referire la partea ce ține de stabilirea pedepsei a solicitat menținerea acesteia de 11 ani închisoare.

Examinând cererea, audiind participanții la proces, în baza materialelor dosarului şi în raport cu motivele invocate, instanța de judecată consideră necesar de a admite cererea din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 471 alin. (1)-(3) Cod de procedură penală, chestiunile specificate la art. 469 alin. (1) pct. 5), 11) şi 14) se soluționează de către judecătorii instanței de drept comun, iar chestiunile prevăzute la celelalte puncte din art. 469 alin. (1) se soluționează de către judecătorul de instrucție, la cererea condamnatului sau a apărătorului acestuia ori la demersul organului sau instituției care pune în executare pedeapsa. În ședința de judecată se citează autorul demersului cu privire la soluționarea chestiunii solicitate. (2) Temei pentru examinarea chestiunilor prevăzute la art. 469 alin. (1) pct. 1)-7), 11), 12), 14)-16) şi 18) poate servi şi cererea condamnatului. Pentru aplicarea temeiului prevăzut la art. 469 alin.(1) pct. 14) poate declara demers şi procurorul. Chestiunea specificată la art. 469 alin. (1) pct. 14) se va soluționa cu solicitarea dosarului (sau, după caz, a dosarelor) penal în a cărui bază persoana a fost condamnată. (3) La soluționarea chestiunilor prevăzute în art. 469 alin. (1) pct. 1), 2), 4)-9), 11), 14)-17); participarea condamnatului în ședința de judecată este obligatorie, cu excepția cazurilor în care acesta, fiind legal citat, nu s-a prezentat în instanță. Condamnatul prezent la ședință are dreptul să i-a cunoștință de materialele prezentate instanței, să participe la examinarea lor, să înainteze cereri, inclusiv de recuzare, să dea explicații, să prezinte probe.

Potrivit prevederilor art. 10 Cod penal, legea penală care înlătură caracterul infracțional al faptei, care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situaţia persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective până la intrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa ori care au executat pedeapsa, dar au antecedente penale.

Conform art. 10^1 Cod penal, dacă, după rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare şi până la executarea completă a pedepsei privative de libertate, a muncii neremunerate în folosul comunității sau a amenzii, a intervenit o lege care prevede unul din aceste tipuri de pedeapsă, dar cu un maxim mai mic, sancțiunea aplicată se reduce la acest maxim dacă depășește maximul prevăzut de legea nouă pentru infracțiunea săvârșită. Dacă, după rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare la detențiune pe viaţă şi până la executarea ei, a intervenit o lege care prevede pentru aceeaşi faptă numai pedeapsa închisorii, pedeapsa detenţiunii pe viaţă se înlocuieşte cu maximul pedepsei închisorii, prevăzută de legea nouă pentru acea infracţiune. Dacă legea nouă prevede în locul pedepsei închisorii numai pedeapsa muncii neremunerate în folosul comunităţii sau a amenzii, pedeapsa aplicată se înlocuiește cu munca neremunerată în folosul comunității, dacă nu sînt interdicții pentru aplicarea acesteia, fără a se putea depăşi maximul prevăzut de legea nouă. Dacă legea nouă prevede în locul pedepsei închisorii numai pedeapsa amenzii, pedeapsa aplicată se înlocuiește cu amendă, fără a se depăşi maximul prevăzut în legea nouă. Ţinându-se seama de partea executată din pedeapsa închisorii, executarea pedepsei muncii neremunerate în folosul comunităţii sau, după caz, a amenzii poate fi înlăturată în întregime sau în parte. Pedepsele complementare, măsurile de siguranță neprevăzute în legea nouă nu se mai execută, iar cele care au corespondent în legea nouă mai favorabilă se execută în conținutul şi limitele prevăzute de această lege. Dacă o dispoziție din legea nouă se referă la pedepse definitiv aplicate, se ţine seama, în cazul pedepselor executate până la data intrării în vigoare a acesteia, de pedeapsa redusă sau înlocuită potrivit dispoziţiilor alin. (1)-(4). Dacă fapta pentru care persoana execută pedeapsa nu se mai consideră infracţiune în conformitate cu prevederile legii noi, ci constituie o contravenţie, sancţiunea contravenţională nu se mai aplică, indiferent de categoria şi mărimea sancţiunii prevăzute. În cazul în care, în temeiul efectului retroactiv al legii penale, se impune recalificarea faptei stabilite printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă, instanţa de judecată, soluționând chestiunea privind executarea hotărârii respective, v-a recalifica fapta şi va aplica pedeapsa prin fixarea maximului sancțiunii prevăzute de legea penală mai favorabilă condamnatului, dacă pedeapsa stabilită prin hotărârea irevocabilă este mai mare decât maximul prevăzut de legea penală nouă, sau v-a menține pedeapsa stabilită prin hotărârea irevocabilă.

Din prevederile art. 469 pct. 14) şi art. 470-471 Cod procedură penală urmează, rezultă că liberarea de pedeapsă sau uşurarea pedepsei în temeiul adoptării unei legi care are efect retroactiv ţine de competenţa instanței de judecată din raza de activitate a organului sau a instituției care execută pedeapsa.

După cum s-a enunţat mai sus, Arapu Alexandru a fost condamnat prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 24.11.2016 în baza art. 190 alin. (4) Cod penal ce ține de episodul cu partea vătămată Tamara Zgardan, cu stabilirea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 8 (opt) ani, cu ispăşirea acesteia în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate legată de gestionarea mijloacelor materiale pe un termen de 2 (doi) ani.

Arapu Alexandru a fost condamnat pentru escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere, cu cauzarea de daune în

proporții mari astfel a comis infracțiunea prevăzută de art. 190 alin. (4) Cod penal, pentru care legea penală prevedea o pedeapsă cu închisoare de la 8 la 15 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani.

Urmează a fi reținut și faptul că, potrivit Legii nr. 247 din 29.07.2022, în vigoare din 26.08.2022, s-au modificat prevederile art. 190 Cod penal și s-a expus în următoarea redacție:

„(1) Escrocheria, adică sustragerea bunurilor altei persoane prin abuz de încredere, inducere sau menținere în eroare, se pedepsește cu amendă în mărime de la 550 la 1000 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 120 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 3 ani. (2) Escrocheria săvârșită: a) cu folosirea de documente false, înscrisuri false; b) de două sau mai multe persoane; c) cu cauzarea de daune în proporții considerabile; d) cu folosirea situației de serviciu se pedepsește cu amendă în mărime de la 850 la 1350 de unități convenționale sau cu închisoare de la 1 la 5 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 3 ani. (3) Faptele prevăzute la alin. (1) sau (2), săvârșite în scopul dobândirii bunurilor de patrimoniu cultural național mobil din siturile arheologice sau din zonele cu potențial arheologic, se pedepsesc cu amendă în mărime de la 1850 la 2350 de unități convenționale sau cu închisoare de la 4 la 7 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani. (4) Faptele prevăzute la alin. (1)–(3), săvârșite de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală, se pedepsesc cu închisoare de la 4 la 8 ani cu (sau fără) amendă în mărime de la 1350 la 3350 de unități convenționale. (5) Acțiunile prevăzute la alin. (1)–(4), dacă valoarea bunurilor depășește 40 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei, se pedepsesc cu închisoare de la 7 la 10 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani. (6) Acțiunile prevăzute la alin. (1)–(4), dacă valoarea bunurilor depășește 100 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei, se pedepsesc cu închisoare de la 8 la 15 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani.”

Instanța de judecată atrage atenția asupra faptului că, caracteristica de „proporții mari” a fost exclusă. Conform Hotărârii Guvernului nr. 1000 din 13.12.2023 s-a aprobat cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2014, în mărime de 4225 lei, pentru utilizare în modul stabilit de legislație și având în vedere că, părții vătămate Zgardan Tamara i-a fost cauzat un prejudiciu material în mărime de 95634,6 lei acesta nu se încadrează în limitele „proporții deosebit de mari” din motiv că nu depășește valoarea a 40 de salarii medii pe economie prognozat pentru anul 2014.

Potrivit prevederilor art. 126 alin. (2) Cod penal, *caracterul considerabil sau esenţial al daunei cauzate se stabileşte luîndu-se în considerare valoarea, cantitatea şi însemnătatea bunurilor pentru victimă, starea materială şi venitul acesteia, existenţa*

persoanelor întreţinute, alte circumstanţe care influenţează esenţial asupra stării materiale a victimei, iar în cazul prejudicierii drepturilor şi intereselor ocrotite de lege – gradul lezării drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului.

În asemenea circumstanțe reieșind din cele constatate la adoptarea sentinței de condamnare în privința lui Arapu Alexandru și anume: inculpatul vina nu a recunoscut-o, la materialele cauzei nu au fost anexate careva acte confirmative din care ar reieși că prejudiciul cauzat a fost recuperat, multitudinea episoadelor comise, cuantumul prejudiciilor materiale cauzate prin infracțiune, circumstanțe atenuante nu s-au stabilit, instanța de judecată a ajuns la concluzia că corectarea şi reeducarea lui va fi posibilă doar în condițiile de închisoare, pedeapsă ce corespunde caracterului și gradului prejudiciabil al acțiunilor săvârșite, personalității celui vinovat şi circumstanțelor concrete ale cauzei, instanța de judecată consideră legal, rațional și oportun de a aplica în privința lui Arapu Alexandru prevederile art. 10, 10^1 Cod penal, retroactivitatea legii penale, cu încadrarea condamnării din art. 190 alin. (4) Cod penal, conform modificărilor operate în legislație, și a îl considera condamnat pentru escrocherie, adică sustragerea bunurilor altei persoane prin abuz de încredere și inducere în eroare, infracţiune prevăzută de art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal ce vizează partea vătămată Zgardan Tamara, cu stabilirea pedepsei de 5 (cinci) ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate legată de gestionarea mijloacelor materiale pe un termen de 3 (trei) ani, cu menținerea fără careva modificări a actelor de condamnare inclusiv a pedepsei definitive stabilite prin aplicarea prevederilor 84 alin. (1) Cod penal de 11 (unsprezece) ani închisoare cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate legată de gestionarea mijloacelor materiale pe un termen de 4 (patru) ani.

În temeiul celor expuse supra şi conducându-se de prevederile art. art. 10, 10^1 Cod penal, art. 342, 469-472 Cod de procedură penală, instanța de judecată, -

d i s p u n e :

Se admite cererea declarată de avocatul Ina Pucas în interesele condamnatului Alexandru Arapu cu privire la aplicarea prevederilor art. 10, 10^1 Cod penal.

A-l considera pe Arapu Alexandru, născut la *****, condamnat prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 24.11.2016 în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, cu stabilirea pedepsei de 5 (cinci) ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate legată de gestionarea mijloacelor materiale pe un termen de 3 (trei) ani, cu menținerea fără careva modificări a actelor de condamnare inclusiv a pedepsei definitive stabilite prin aplicarea prevederilor 84 alin. (1) Cod penal de 11 (unsprezece) ani închisoare cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate legată de gestionarea mijloacelor materiale pe un termen de 4 (patru) ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Copia încheierii de expediat apărătorului, procurorului, condamnatului.

Încheierea este cu drept de recurs, la Curtea de Apel Chişinău, în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Buiucani).

Preşedintele şedinţei,
judecător **Tudor Stambol**